

Nyhetsbrev från Bryssel

November 2015

EU-enheten vid Ålands landskapsregering
informerar om vad som händer på EU-nivå.

EU-krönikan

Sedan den nya EU-kommissionen tillträdde för ett drygt år sedan har det övergripande målet varit att inte presentera lagstiftning som varken behövs eller är efterfrågad. Fokus har varit på att göra färre saker bättre. För klimat, energi och global konkurrenskraft brukar även de mer kritiska parterna hålla med om att där finns ett mervärde i att samarbeta. Den senaste tidens händelser har dock satt den här doktrinen på skam. Den strida strömmen av asylsökande flyktingar ställer krav på samordnad och solidarisk mottagning. Det är svårt att acceptera för regeringar som redan tycker EU påverkar för mycket. Det fruktansvärda terrordådet i Paris resulterade inte bara i omedelbara åtgärder från nationella polismyndigheter, även EU-kommissionens gamla förslag på samordning lades åter på bordet.

Ett klassiskt motto i Bryssel är att gränsöverskridande samarbete krävs för att möta gränsöverskridande problem. Att radikaliserad brottslighet och terrorism är gränsöverskridande hot kan de flesta hålla med om, men den sittande kommissionen har varit återhållsam med konkreta förslag. Polis och säkerhet är mycket nationella angelägenheter, och att inte sprida information är ett självändamål. EU:s polismyndighet Europol har i årtal varnat för att den bristande viljan till samarbete underminerar effektiv brottsbekämpning mellan länderna.

Förra veckans terrordåd i Paris har gett liv till flera tidigare dödsförklarade förhandlingar. Vid dagens extrainsatta rådsmöte har EU-ländernas inrikesministrar i uppgift att ta ställning till tre frågor: säkerheten kring skjutvapen, kontroll av EU:s yttre gränser samt ett EU-system för passageraruppgifter. Det sistnämnda, så kallade PNR-systemet, har diskuterats sedan 2011 men då kritiker i Europaparlamentet ansåg att skyddet för den personliga integriteten var bristfällig togs aldrig ett slutgiltigt beslut. Tanken är att EU ska samla uppgifter om flygpassagerares namn, biljettbokning, kreditkort, hotellbokningar och en mängd andra data som kan avslöja mönster i människors resande och därmed potentiella terrorister.

För att snabba på eftersökningarna vill både kommissionen och EU-länderna ha ett gemensamt PNR-system. Det är ett steg på vägen, men för att verkligen arbeta effektivt krävs mer resurser till polisiärt samarbete. Den övergripande frågan är hur mycket övervakning som är försvarbart för att förhindra terrordåd. Det är ingen lätt fråga, där terrororganisationer hamnar i en ringhörna, nationella övervakningsmyndigheter i en annan och visselblåsare som Edward Snowden i en tredje. Det är nu upp till beslutsfattarna att avgöra om terrorism är den typen av hot som kräver betydande gemensamma lösningar.

Trevlig helg!

Julia Lindholm, landskapsregeringens specialrådgivare i Bryssel

På gång i Bryssel

Klimatmöte i Paris

FN:s klimatmöte, COP 21, kommer i år att äga rum i Paris den 30 november till 11 december 2015. Syftet med detta årliga möte är att implementera målen i FN:s klimatkonvention UNFCCC, för att förhindra skadliga effekter på klimatet och stabilisera växthusgaserna. Konventionen trädde i kraft 1994 och idag har 195 länder godkänt den. Mötet i Paris är en av de viktigaste miljökonferenserna då länderna ska enas om ett nytt globalt klimatavtal som ska börja gälla från 2020.

Trots terrordådet i Paris den 13 november kommer mötet ta plats som planerat. Frankrike har höjt säkerheten och infört gränskontroller, även stora demonstrationer och demonstrationståg som var väntade av miljöaktivister kommer inte att godkännas på offentliga platser på grund av säkerhetskäl. Förhoppningarna är att fokus kommer att kunna vara vid hotet från klimatförändringarna, som är ett långsiktigt hot med stora konsekvenser, och att inte för mycket fokus blir vid terrorismen. Läs mer [här](#) om vad de nordiska länderna förväntar sig av COP 21.

Storbritannien ställer krav på EU

Storbritannien (UK) kommer innan 2018 att ha en folkomröstning om landets fortsatta medlemskap i EU. Den brittiske premiärministern David Cameron skickade tidigare i november ett brev till rådets ordförande Donald Tusk där han klargjorde vilka krav på reformer de har på EU-samarbetet för att fortsättningsvis vara med.

Cameron delar in de brittiska kraven i fyra kategorier: skydd för länder utanför eurozonen, öka den ekonomiska konkurrenskraften, ge nationella parlament mer makt och begränsa tillgången till sociala bidrag för EU-medborgare i UK tills de varit bosatta i landet i minst fyra år. Kommissionen har dock varnat för att det sista kravet om social exkludering kan vara direkt diskriminerande om EU-migranter blir nekade välfärdsförmåner inom EU. Dessutom bryter det även mot EU:s grundläggande rörelsefrihet. Detta kommer vara en av de hetaste punkterna under debatten vid toppmötet som äga rum den 17-18 december i Bryssel. Läs hela David Camerons tal [här](#).

Dataöverföringsavtal mellan EU och USA

Inom EU/EES kan länder föra över personuppgifter fritt. Men till tredje land, länder utanför EU/EES, gäller andra bestämmelser. Tidigare har överföringarna till USA reglerats av de så kallade "Safe Harbour"-principerna där även regler om personlig integritet finns med. För stora datajättar som Facebook och Twitter har avtalet gjort det möjligt att överföra EU-medborgares datauppgifter till amerikanska servrar.

EU-domstolen slog dock fast att "Safe Harbour" inte är tillräckligt säkert och nu ska kommissionen inom tre månader försöka nå en ny överenskommelse med USA. Detta kan påverka både små som stora företag om parterna inte kan komma överens om ett avtal. Idag lagras datan på servrar i USA, men om inte ett nytt avtal sluts kan europeiska företag bli tvungna att lagra data i Europa eller i hemlandet vilket skulle leda till en hel del extra byråkrati. Ungefär 4000 företag överför idag personuppgifter över Atlanten. Läs mer om tredje lands överföring [här](#).

Ålänningar i Bryssel

Rapport från Ålands nationella expert vid kommissionens miljödirektorat
– Helena Blomqvist

Drygt halva tiden av mitt tvåårsförordnande som nationell expert på kommissionens miljödirektorat har nu gått. Mitt jobb består huvudsakligen av överträdelseärenden, bl.a. om vattenåtgärdsprogram, luftkvalitet, vargjakt, MKB, gruvavfall, vattenreningsverk och miljöinformation. I det är min viktigaste uppgift arbetet med mina medlemsstater, dvs. Danmark och delvis Sverige, uppfyller direktiven så som vi på kommissionen bedömer att direktiven kräver.

Arbetet med överträdelseärenden är uppdelat på tre enheter och på min enhet finns förutom de tre nordiska länderna även Polen, Frankrike, Bulgarien, Rumänien, Slovenien och Kroatien. Från och med september är alla mina överordnade chefer på miljödirektoratet jurister och de kommer från Grekland, Rumänien och Spanien.

Mitt jobb omfattar också frågor från Europaparlamentariker, brev från allmänheten och briefingar till kommissionären och generaldirektören. Vi har mycket samarbete med fackheterna och särskilt naturenheten. Arbetspråket är i huvudsak engelska, men jag läser också mycket svenska och danska, exempelvis lagstiftning.

Efter ett års arbete har jag lärt mig en hel del om kommissionens rutiner, särskilt gällande överträdelseärenden och allmän om vad som är på gång inom miljödirektoratet. Jag delar givetvis gärna med mig av det inom de ramar som lojalitetsprincipen tillåter. Ta därför gärna kontakt med mig per e-post: helena.blomqvist@ec.europa.eu.

Lite annat än att jobba hinner jag också med här i Europas centrum, bl.a. har jag varit på tågresa till Paris och London och även en del inom Belgien såsom Brygge och Antwerpen.

Helena Blomqvist

Tjänstledig miljöjurist/byråchef vid miljöbyrån

Novembermörker över Bryssel.

Aktuella frågor för landskapsregeringen

Landskapsregeringens EU-enhet bevakar lagstiftningsprocessen i Bryssel och tillsammans med förvaltningens avdelningar identifieras initiativ från kommissionen som är viktiga för Åland. Här under är en kort sammanfattning över några av de aktuella ärendena. Om du vill veta mer om något ärende är du alltid välkommen att kontakta oss.

– I kommissionens arbetsprogram för 2015 inkluderade en översyn av beslutsprocessen för **genetiskt modifierade organismer** (GMO). Ändringen av den tidigare förordningen innebär att länder kan ta nationella beslut som begränsar eller förbjuder användningen av GMO. 19 medlemsländer har nu sagt nej till GMO inom hela eller delar av deras territorium, länderna vill hellre ta denna fråga på nationell nivå. De länderna som sagt nej är bland annat; Belgien, Storbritannien, Danmark, Frankrike och Tyskland. Läs mer [här](#).

– Kommissionens förslag till **ny luftvårdspolitik** innehåller en striktare gräns för nationellt utsläppstag då EU inte har nått upp till sina långsiktiga mål för luftkvaliteten. Direktivet om ny luftvårdspolitik syftar till att begränsa utsläpp av kväveoxider, svaveldioxid och ammoniak. Det nya förslaget innehåller också begränsning av två nya föroreningar som inte är reglerade i de redan existerande bestämmelserna; metan och partiklar. Nu väntar man på att parlamentet ska bli färdiga med sina interna förhandlingar så direktivet kan tas vidare. Läs mer [här](#).

På agendan

Nästa vecka, den 23 till 26 november, sammanträder Europaparlamentets i Strasbourg där bland annat händelserna i Paris kommer att diskuteras och hur man ska förhindra radikaliserings och rekrytering till terrororganisationer, men också en ny strategi för djurvälstånd och eliminering av våld mot kvinnor i EU kommer att diskuteras.

23-27 november kommer Ålands specialrådgivare Julia Lindholm att befinna sig på Åland för att bland annat träffa den nya landskapsregeringen.

30 november och 1 december hålls konkurrensråd där EU:s ministrar med ansvar för näringsliv träffas för att diskutera den inre marknaden och industrin. På agendan är bland annat strategi för den inre marknaden för varor och tjänster och ekonomisk utveckling och integrering av konkurrenskraften i alla politikområden.

2 december kommer Europaparlamentet att hålla en mini-session i Bryssel och kommissionen kommer att presentera sitt förslag om kretsloppsekonomin, innehållande bland annat avfallsfrågor.

9 december kommer kommissionen att presentera ett förslag på ny lagstiftning om upphovsrättsfrågor, där bland annat möjligheten att ta med digitala tjänster som Spotify eller Netfilx på semester kommer finnas med.

17-18 december hålls toppmöte i Bryssel där bland annat folkomröstningen i Storbritannien, migration, inre marknaden och den ekonomiska och monetära unionen kommer att diskuteras.

Nästa nyhetsbrev utkommer i mitten av december.

Kontakta oss gärna per epost julia.lindholm@formin.fi, irene.hager@formin.fi, telefon +32 2 2878 459 eller via vår Facebook-sida [Åland i EU](#).